

---

# Verkiezingsprogramma CDA Haarlemmermeer

---

2010-2014

---

**HAARLEMMERMEER... IN BALANS**

## **CDA Programma Haarlemmermeer 2010-2014**

### **H1: Wie wij zijn**

Het Christen Democratisch Appèl, kortweg CDA, is een politieke partij voor de hele bevolking. Wij zijn actief vanuit het christendemocratische gedachtegoed, geïnspireerd door de Bijbel. Bij het zoeken naar antwoorden op de vele maatschappelijke vraagstukken van vandaag proberen wij rechtvaardig en solidair te zijn, en te werken vanuit de opvatting van gespreide verantwoordelijkheid. Bij alles wat we doen gaan we uit van de gedachte dat wij de aarde dienen te beheren als een goed rentmeester.

#### ***Gerechtigheid***

Wij verwachten van de overheid dat zij normen stelt die voor iedereen gelden en dat zij die normen handhaaft. Burgers moeten kunnen rekenen op een redelijk bestaansniveau en alle ruimte krijgen zich te ontplooiën en eigen verantwoordelijkheden te dragen.

#### ***Solidariteit***

Wij streven naar een samenleving waarin mensen boodschap hebben aan elkaar: van de sterken mag gevraagd worden op te komen voor de zwakkeren en ze te steunen. Dat geldt voor zaken als volksgezondheid, leefmilieu, sociale zekerheid, huisvesting en al wat te maken heeft met maatschappelijke en culturele ontplooiing.

#### ***Gespreide verantwoordelijkheid***

Kijk niet alleen naar jezelf, heb oog voor anderen en je omgeving: in dit kader willen wij dat de overheid mensen aanmoedigt tot het dragen van verantwoordelijkheid voor hun omgeving. Dat lukt het beste als de overheid zo dicht mogelijk bij de inwoners staat. Alleen dan kan er tussen inwoners en overheid over en weer echte invloed bestaan. Mensen en hun maatschappelijke organisaties moeten zich naar hun bestemming kunnen ontplooiën. De overheid moet hun verantwoordelijkheid erkennen en bevorderen.

#### ***Rentmeesterschap***

De aarde zien wij als een geschenk. We hebben 'onze wereld' te leen. Overheid en burgers zijn verantwoordelijk voor het bewaren, beheren en verantwoord bewerken van de schepping: een leefbare planeet voor zowel de huidige als de toekomstige generaties.

## **H2: Hoe wij besturen en controleren**

De gemeente Haarlemmermeer wordt bestuurd door de gemeenteraad met als 'lokale regering' het college van burgemeester & wethouders. Aan de leden van de gemeenteraad en college stellen wij hoge eisen. We verwachten dat zij goed naar de inwoners zullen luisteren. Wat zij horen, moeten zij in hun werk mee laten wegen. De Haarlemmermeesters mogen hen op hun daden en verzuimen aanspreken. Korte lijnen, medezeggenschap, communicatie, dienstverlening en integraal werken zijn bestuurlijke speerpunten.

### ***Korte lijnen***

Haarlemmermeer heeft 26 woonkernen met elk een sterk eigen karakter. Het varieert van stad tot dorp. De afstand tussen inwoners en bestuurders wordt ook hierdoor als 'groot' ervaren. Zeker als je beseft dat veel ambtenaren slechts naar Haarlemmermeer komen om te werken, maar buiten de polder wonen. Om goed te kunnen weten wat er echt speelt willen wij dat één wethouder zich speciaal gaat bezighouden met wijken en dorpen. Alle vragen, ideeën, plannen en problemen op één punt bij elkaar brengen, zorgt voor een veel beter contact tussen de inwoners en het raadhuis/de gemeente.

### ***Medezeggenschap***

Wat zich werkelijk in wijken en dorpen afspeelt, weten de bewoners. Vandaar dat wij een belangrijke rol geven aan de wijk- en dorpsraden. Hun leden moeten zich democratisch legitimeren, anders kunnen zij niet als spreekbuis fungeren. Wij willen in gesprek met de wijk- en dorpsraden om mensen vooraf bij de besluitvorming te betrekken. Alleen achteraf verantwoording afleggen is wat ons betreft niet voldoende. De wethouder voor wijken en dorpen moet hierbij een sleutelrol spelen.

### ***Communicatie***

Contact tussen de gemeente en de inwoners vereist een goede communicatie, ook via de computer.

De communicatie via internet dient optimaal te zijn. De gemeente dient daartoe alle opties aan te wenden. Wij willen een proef starten om inwoners al in de voorfase bij ontwikkelingen te betrekken, vooral bij plannen in de eigen woonomgeving. Hierbij kunnen de wijkbudgetten worden ingezet.

### ***Dienstverlening***

De gemeente is er voor de inwoners. Dat betekent dat de dienstverlening moet aansluiten bij hun wensen en vragen. Bij eenvoudige kwesties gaat dat meestal goed. Zodra er echter ingewikkelder zaken aan de orde zijn kan er nog veel verbeterd worden. Geen antwoord op brieven, vergunningaanvragen die totaal vastlopen, het zijn helaas veel voorkomende zaken. Voor het CDA zijn deze zaken niet toelaatbaar en daarom willen we dit (graag) aanpakken!

### **H3: Hoe wij omgaan met leefbaarheid en veiligheid**

De overheid heeft als belangrijkste taak het zorgen voor de veiligheid van haar burgers. Iedere inwoner van Haarlemmermeer moet veilig kunnen leven, wonen en werken. Er moet worden opgetreden tegen alle vormen van criminaliteit – groot en klein - vanuit de visie: zero tolerance. Verloedering dient te worden aangepakt vanaf het allereerste moment waarop de verschijnselen zich voordoen. Vanuit onze opvattingen over gespreide verantwoordelijkheid verwachten wij dat de Haarlemmermeerse burgers zichzelf ook actief inzetten voor een veilige samenleving: zorg dragen voor de eigen leefomgeving, respect tonen voor de medebewoners en voor de gezagshandhavers zoals toezichthouders en politie.

#### ***Aanpak hufterig gedrag***

Hondenpoep op de stoep, vuilnis op straat, graffiti, agressieve omgangsvormen op straat en in het verkeer. Dit noemen wij hufterig gedrag en dat moet worden aangepakt. Dit vinden wij in de eerste plaats vallen onder de eigen verantwoordelijkheid van inwoners, want een betere samenleving begint immers bij jezelf. Daarnaast wil het CDA het volgende:

- Vernielingen en bekladdingen meteen opruimen om verloedering te voorkomen;
- Waar mogelijk de veroorzakers zelf rotzooi laten opruimen en schade herstellen;
- Snel en kordaat optreden: wij zijn voorstander van lik op stuk!
- Afspraken bevorderen tussen de wijkagent, woningbouwcorporaties en bewonersorganisaties over aanpak van hufterigheid en overlast in de eigen wijk.

#### ***Veiligheid op maat***

Wij ontvangen veel signalen van inwoners die zich niet veilig meer voelen op straat of in het openbaar vervoer. Dat vinden wij ongewenst! Vooral winkeldieven, personen die buurten of het openbaar vervoer terroriseren en drugdealers zorgen voor een onveilig gevoel. Wij streven naar een veilig Haarlemmermeer. Dat doe je door deze kwesties beter en duidelijk zichtbaar aan te pakken. Ook hier kiezen wij voor zero tolerance.

Dit gaan we doen:

- vaker werken met een samscholingsverbod of straatverbod voor groepen personen die zich ernstig misdragen;
- gerichte nazorg voor criminele jeugd, zodat terugval in crimineel gedrag uit kan blijven;
- schade zo mogelijk verhalen op de daders of – indien zij minderjarig zijn – op hun ouders;
- overlast aanpakken door een combinatie van zorg en bestraffing;
- onveilige plaatsen moeten veiliger gemaakt worden, o.a. door meer cameratoezicht en betere verlichting in de openbare ruimte;
- winkeliers ondersteunen om problemen met veelplegers snel en afdoende te bestrijden, o.a. door snelle aangifte via internet;
- betere informatie over veiligheid van locaties, bijvoorbeeld cijfers per wijk publiceren op de website van de gemeente.

Momenteel is er binnen de gemeente een coffeeshop. Een meerderheid van de gemeenteraad heeft besloten dat in Nieuw Vennep er een tweede coffeeshop moet komen. Het CDA is altijd tegen het toelaten van coffeeshops geweest. Als het aan het ons ligt komt die tweede coffeeshop er dan ook niet.

#### **H4: Aandacht voor de eigen omgeving**

Het gemeentelijk motto 'groen, heel en veilig' is nog op veel te weinig plekken herkenbaar. Mensen voelen zich prettig in een goed onderhouden omgeving. Onderzoek heeft aangetoond dat het groenonderhoud van de gemeente op diverse plaatsen als 'armetierig' wordt ervaren. Het CDA wil de kwaliteit van groenonderhoud verhogen en daar meer geld voor uittrekken. Bovendien, een slecht onderhouden omgeving leidt tot de eerste verschijnselen van verloedering. Overvolle glas- en papierbakken en propvolle ondergrondse vuilcontainers zijn ons een doorn in het oog. Er wordt te weinig geleege en dat moet anders. Mensen die bewust vuil op straat achterlaten bederven de omgeving. Wie als vervuiler opgespoord kan worden, moet dat in zijn portemonnee voelen. Voor ons geldt een simpel principe: de vervuiler betaalt.

#### ***Initiatieven van inwoners ondersteunen***

Inwoners die verantwoordelijkheid voor hun eigen wijk of dorp nemen, verdienen alle steun. Denk daarbij onder andere aan het onderhouden en verfraaien van de omgeving. Als mensen bijvoorbeeld een groenontwerp indienen kan de gemeente hen planten en gereedschap leveren. Zo maar een voorbeeld dat met vele andere kan worden aangevuld.

## **H5: Actief zijn**

### ***Jongeren***

Over jongeren wordt altijd maar geklaagd. Naar de mening van het CDA is dat niet terecht. De meeste jongeren staan positief in de samenleving. Velen zijn startklaar om mee te doen maar krijgen de kans niet. Het CDA wil jongeren actief betrekken bij de inrichting van de plaatselijke samenleving en wil jongeren een stem geven. Daarom vinden wij verdere ontwikkeling en grotere bekendheid van het digitale jongerenplatform Menes belangrijk.

### ***Vrijwilligers***

Voor ons is vrijwilligerswerk het cement van de samenleving. Dat begint al dichtbij huis: schoolbestuur of oudercommissie, kerk, sportvereniging, ouderenvervoer enzovoort. Zonder de inzet van vrijwilligers brokkelt de solidariteit binnen de samenleving af. Voor ons is vrijwilligerswerk een uiting van 'Heb uw naaste lief'. Het onbaatzuchtige karakter ervan maakt dat het in de samenleving prettig leven is. Bovendien kan vrijwilligerswerk een opstap zijn naar een betaalde baan.

Wij willen:

- Meer maatschappelijke stageplaatsen om jongeren bij vrijwilligerswerk te betrekken;
- De beroepskrachten bij het Steunpunt Mantelzorg behouden;
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen jaarlijks stimuleren via het Beursplein.

### ***Sport en cultuur***

Sport is een bindend element in de samenleving. Wij vinden sporten belangrijk, omdat het alles biedt wat wij op dit moment in Nederland zo belangrijk vinden: gezondheid, veiligheid, normbesef, integratie en maatschappelijke binding. Zowel kinderen als volwassenen moeten dan ook volop kunnen sporten: het is gezond en vraagt op een vanzelfsprekende manier aandacht voor de overdracht van normen en waarden. Bovendien: sport bevordert de leerprestaties en draagt bij aan het voorkomen van sociaal isolement, overlast en probleemgedrag.

Wij steunen daarom de sportieve school en willen samenwerking tussen scholen en sportverenigingen stimuleren door sportdocenten te betrekken bij de reguliere sport. Sporttrainers en coaches mogen op school ook sportles geven. In eerste instantie is de georganiseerde sport zelf verantwoordelijk voor haar professionaliteit en voortbestaan. Echter, de grote maatschappelijke waarde rechtvaardigt gerichte steun van de overheid. Zij moet sport van de noodzakelijke infrastructuur voorzien: zwembaden, trapveldjes, ruiterspaden, sporthallen, opleiding en ondersteuning van vrijwilligers. Deze infrastructuur moet beschikbaar zijn in of in de buurt van woonwijken. De sociale samenhang wordt dan versterkt. Breedtesport is het fundament voor professionele sportbeoefening, waarvoor een miljoenenpubliek bestaat: hoe breder de basis, hoe hoger de top.

In dit kader willen wij:

- extra middelen voor gehandicaptensport;.
- promotie van verschillende sporten op scholen;
- behoud van de sportpas;
- sporters en clubs betrekken bij sociale activiteiten in de wijk;
- alleen topsportevenementen naar Haarlemmermeer als er geen overlap is in de regio.

### ***Cultuurbeleid***

Met een optimaal subsidiebeleid bevordert de gemeente cultuur. Hierbij dient te worden gedacht aan schouwburg en kunstonderwijs van Pier-K, maar ook aan activiteiten van verenigingen en anderszins.

Het cultuurgebouwencomplex biedt straks volop mogelijkheden om inwoners actief en passief bij cultuur te betrekken. Samenwerking tussen de bibliotheek, de schouwburg, Pier K en het jongerenpodium moet een meerwaarde gaan leveren. Het CDA wil dat er meer culturele contacten tussen oudere en jongere inwoners zijn, waarbij interesse en begrip voor elkaars leefwereld kan ontstaan.

## **H6: Omzien naar elkaar**

### ***Wie kan werken, werkt***

Werk is de beste sociale zekerheid die er bestaat. Het zorgt voor een eigen inkomen en sociale contacten. Wie werkt staat midden in de samenleving. Wij gaan daarom extra aandacht geven aan jongerenwerkloosheid. Jongeren komen in een tegenzittende economie moeilijk aan de slag en hebben ze een baan dan zijn zij de eersten die worden ontslagen. Nog meer dan nu moet de gemeente zorgen dat jongeren die zich met of zonder diploma melden bij het UWV Werkbedrijf aan de slag komen. Scholing of omscholing hoort daarbij. Er zijn bijvoorbeeld veel vacatures in ICT, onderwijs en zorg, maar de opleiding van de werkloze jongere sluit daarbij niet aan. Uiteraard gaat het hierbij om maatwerk. Gezinnen met kinderen die moeten leven van de bijstand hebben het extra moeilijk, zeker als er sprake is van een langdurige uitkering. Wij gaan ervoor zorgen dat de gemeente voor hen extra inspanningen levert om de ouder(s) te bemiddelen naar werk. Ook hier geldt: maatwerk. Immers, voor eenoudergezinnen kan de combinatie voltijd baan/ zorg en opvoeding moeilijk zijn (maatwerk, dus geen standaardoplossing aandragen).

### ***Iedereen mag meedoen***

Wanneer een gezin van een minimuminkomen leeft, komen de kinderen sneller in een sociaal isolement terecht. Haarlemmermeer kent de Haarlemmermeerpas waarmee gezinnen met een laag inkomen korting krijgen op bepaalde activiteiten. Wij willen de Haarlemmermeerpas uitbreiden met de mogelijkheid om kinderen naast deelname aan sport, ook muziekles te vergoeden.

### ***Wet Maatschappelijke Ondersteuning***

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) biedt inwoners voorzieningen of oplossingen rondom wonen, welzijn en zorg. Deze wet is inmiddels behoorlijk van de grond gekomen, maar er valt wat ons betreft nog genoeg te verbeteren. Wij zetten in op:

- Voorkomen van eenzaamheid: Sessies in wijkgebouwen om samen te koken en te eten, of huiskamerbijeenkomsten kunnen hieraan een bijdrage leveren.
- Begeleiding en ondersteuning van mensen met een lichte psychische beperking, zodat zij niet aan de kant komen te staan.
- Stimuleren van particulier initiatief om woningen te clusteren tot ouderenwoningen of Meergeneratiewoningen; Hierdoor wordt tevens mantelzorg gemakkelijker.

### ***Scholen, kinderopvang***

Goede buitenschoolse opvang is een voorwaarde voor rust en regelmaat in gezinnen waarvan de ouder(s) werkt/werken. Het CDA wil dat de gebouwen van basisscholen meer dan tot nu toe gebruikt worden voor buitenschoolse opvang. Passend onderwijs is belangrijk. Daarom wil het CDA basisonderwijs voor hoogbegaafde kinderen ook mogelijk maken in Nieuw-Vennep.

## **H7: Goed wonen, werken en recreëren**

Haarlemmermeer is in hoog tempo verstedelijkt. Het einde van deze ontwikkeling is nog niet in zicht. Verbetering van de leefbaarheid verdient dan ook bijzondere aandacht, met daarbij met name oog voor een goed evenwicht tussen wonen en werken en ontspanning. Het CDA wil dat bouwers ook in een economisch lastige tijd woningen bouwen. Voor de gemeente de taak hen daarop aan te spreken. Wij willen extra aandacht voor voorzieningen in de wijk. Er kan overigens pas worden gebouwd als er een goede wegen zijn aangelegd.

### ***Wonen***

Ons uitgangspunt: bouwen voor de vraag en een goede prijs/kwaliteit verhouding. Voor het CDA weegt de kwaliteit van woningbouwplannen zwaarder dan de kwantiteit.

De sociale woningbouw moet op niveau blijven; zeker nu meer mensen met de gevolgen van de economische crisis te maken krijgen. In nieuwbouw moet minimaal 30% bestemd worden voor sociale huur. Er moeten extra mogelijkheden zijn voor specifieke doelgroepen als starters en samenlevende generaties.

Ook wil het CDA meer mogelijkheden om kantoren om te bouwen tot appartementen. Voor samenwonende generaties horen er zo weinig mogelijk belemmeringen te zijn om woningen aan te passen en uit te breiden. Bij nieuwbouwprojecten moet er rekening gehouden worden met de vergrijzing. Er moet meer levensloopbestendig gebouwd worden.

Wij willen onderzoeken of ook in de woningbouw in sommige gevallen gewerkt kan worden met erfpacht. Dit verlaagt de drempel voor starters op de kopersmarkt en laat zeggenschap over schaarse grond aan de gemeente.

Het leefklimaat in nieuwe wijken kan verder ontwikkeld worden. Mensen ontmoeten graag mensen. Daarom wil het CDA de start van (nieuwe) verenigingen en clubs in de nieuwe wijken stimuleren en tijdelijk ondersteunen.

### ***Woningbouwopgave***

Haarlemmermeer staat opnieuw voor een enorme opgave. Het Rijk verplicht Haarlemmermeer de komende 20 jaar 15.000 nieuwe woningen te bouwen. Dat is een enorm aantal. Het merendeel komt in het westelijk deel van de gemeente. De overige woningen komen in de al bestaande wijken en dorpen. Haarlemmermeer is inmiddels al behoorlijk volgebouwd en het verkeer zit regelmatig muurvast. Als we niet oppassen komt de leefbaarheid behoorlijk in het geding. Het kan echter ook een kans zijn door bijvoorbeeld woningbouw, water en groenvoorzieningen te combineren. Zoveel nieuwe woningen betekent ook dat het verkeer flink zal toenemen. Het CDA wil dat er pas met bouwen wordt begonnen als de nodige wegen er liggen, zodat de bereikbaarheid vooraf goed geregeld is. Een gefaseerde bouw is verstandig, zodat we in de loop van de opgave kunnen leren van eerdere ervaringen. Voor het CDA staat als een paal boven water dat de toekomstige inwoners al bij de ontwikkeling van de plannen moeten worden betrokken.

Bij nieuwe woningbouwprojecten dient niet meteen een nieuwe gemeentelijke organisatie te worden opgezet, maar dienen alleen de kaders en de richtlijnen te worden vastgesteld. Vervolgens kunnen marktpartijen hiermee aan de slag.

### ***Inrichting van de polder***

Haarlemmermeer is in 40 jaar tijd getransformeerd van een vooral agrarische gemeente naar een gemeente die bol staat van de bedrijvigheid en waar grootschalige woningbouwprojecten zijn en worden gerealiseerd. Het CDA wil dat, waar mogelijk, open plekken en vergezichten in de polder behouden blijven en vastgelegd worden in beeldkwaliteitplannen. Zij zijn onderdeel van wat onze gemeente zo aantrekkelijk maakt om in te leven en behoren tot ons cultureel erfgoed.

Het open landschap is ook een ideale omgeving voor recreatie; landbouwgrond kan op een creatieve manier worden gebruikt voor vrijetijdsbesteding. Het CDA wil onderzoeken of een landschapsfonds hieraan kan bijdragen. In zo'n fonds bundelen gemeente, provincie, inwoners en (agrarische) bedrijven hun middelen en mogelijkheden.

De overheid moet zich houden aan de afspraken met de samenleving. Soms worden er plannen opgesteld voor een bepaald gebied, maar verkeren de mensen die er wonen daarna jarenlang in onzekerheid, omdat de plannen niet worden uitgevoerd, maar ook niet worden ingetrokken. Leidt een plan niet binnen een redelijke termijn tot uitvoering, dan moet het worden ingetrokken.

Buitensporige plannen, zoals de bouw van een megabordeel, passen niet in onze gemeente.

## **H8: Mobiel en bereikbaar**

Voor ons staat een bereikbare, verkeersveilige gemeente voorop. Iedere voetganger, fietser en automobilist moet de ruimte krijgen zich te verplaatsen. Die ruimte is echter zo beperkt, dat er stevige maatregelen nodig zijn om Haarlemmermeer bereikbaar te houden. De vervoersbehoefte zal alleen maar toenemen, terwijl we elkaar nu al in de weg zitten. De aanleg van kabels, leidingen en het zorgen voor een goed wegdek betekenen veel opgebroken wegen en een toenemende slechtere bereikbaarheid. Dat is slecht voor de economie, het milieu en ons humeur. De overlast moet tot het hoogst noodzakelijke beperkt worden. Wij zetten ons in voor:

- bestrijding parkeeroverlast bij haltes Zuidtangent;
- tegengaan van doorgaand vrachtverkeer in dorpen;
- uitbreiding en beter onderhoud van fietspaden en meer fietsenstallingen;
- het ontwikkelen van Station Hoofddorp tot een volwaardig verkeersknooppunt waar ook intercity's stoppen;
- uitbreiding parkeerplaatsen bij Station Hoofddorp;
- gericht en vaker controleren op asociaal rijgedrag en hardrijden en verbetering van de veiligheid door aanpak wegpiraten;
- goede verlichting van gevaarlijke weggedeelten;
- de eerste 24 uur gratis parkeren bij stations Nieuw-Vennep en Hoofddorp als blijvende regeling;
- rotondes op drukke kruispunten in de nieuwe en bestaande woonwijken;
- optimale doorstroming in het belang van de bereikbaarheid.

### ***Verkeer nabij winkelcentra Hoofddorp***

Het CDA heeft er alle begrip voor dat het verkeer in de toekomst goed moet kunnen doorstromen. Dat betekent echter niet dat het verkeer op weg naar en rond het centrum vandaag moet vastlopen. Het CDA steunt een goed circulatieplan. Maar dan wel een plan dat wordt opgesteld in nauw overleg met de betrokken winkeliers en de bewoners. Onnodig omrijden moet vermeden worden. Dat laatste geldt ook voor de plannen die op stapel staan voor Toolenburg Zuid. Bij het vaststellen van de verkeersstromen van de toekomst moet er alle aandacht zijn voor een rechtstreekse bereikbaarheid van het winkelcentrum Floriande. Nu is het voor de helft van de wijkbewoners alleen door kilometers omrijden te bereiken. Het maken van extra kilometers is slecht voor het milieu en heel vervelend voor de wijkbewoners.

## **H9 Economie: Aantrekkelijk ondernemen**

Wij willen een gemeente die aantrekkelijk is voor het bedrijfsleven. Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid en verdienen alleen daarom al onze steun. Gemeentelijke regels voor het bedrijfsleven moeten helder en beknopt zijn. Winkelcentra dienen vlot en goed bereikbaar te zijn, om te voorkomen dat koopkracht weglekt naar centra buiten de polder. Haarlemmermeer biedt, door de ligging bij Schiphol en Amsterdam, een ideale bedrijfslocatie. Om nieuwe ondernemingen aan te trekken is het noodzakelijk dat de gemeente zorgt voor een goed vestigingsklimaat. Het accent moet daarbij liggen op hoogwaardige werkgelegenheid (internationale hoofdkantoren, technologie rond duurzame energie).

Nieuwkomers moeten snel over de vereiste papieren kunnen beschikken en al langer aanwezige ondernemingen moeten ervaren dat ze gewenst zijn. Diversiteit van winkel- en kantoorcentra dient actief bevorderd te worden, zodat er meer kansen komen voor kleine en startende ondernemers.

Wij vinden dat bedrijven die overlast veroorzaken zich niet moeten bevinden in woonwijken. Bestaande bedrijven, die hierdoor verplaatst moeten worden, horen daarbij steun te krijgen van de gemeente. Bestaande bedrijventerreinen moeten goed onderhouden worden en waar nodig opnieuw ingericht. Ondernemers die daar zijn gevestigd hebben immers recht op een goede bedrijfslocatie. Wij zijn geen voorstander van het toestaan van detailhandel op bedrijventerreinen. Er is dan sprake van oneigenlijke concurrentie.

### ***Agrarische sector***

Agrariërs zijn van groot belang voor Haarlemmermeer, zowel economisch als voor het behoud van het landschap. Het CDA wil hen dan ook steunen. Veel agrarische bedrijven moeten nevenactiviteiten ontplooiën ('het vierde gewas') om te kunnen overleven. Wij zullen ons uiterste best doen de belemmeringen hiervoor weg te nemen met duidelijke regels voor wat wel of niet mag op een boerenerf. De grond die de gemeente in beheer heeft, kan bij voorkeur in gebruik worden gegeven aan de agrarische ondernemers die daar behoefte aan hebben.

Teneinde de positie van het grondbedrijf als aankoper in de polder en beheerder van agrarische grond te versterken dient er binnen het grondbedrijf een persoon te zijn die fungeert als agrarisch rentmeester.

### ***Maatschappelijke verantwoording***

Veel Haarlemmermeerse ondernemingen voelen zich betrokken bij hun omgeving. Zij maken dat duidelijk door ecologisch beheer van het bedrijvenpark, het sponsoren van evenementen en activiteiten, het rondleiden van schoolklassen, het bieden van stageplaatsen en het beschikbaar stellen van personeel voor vrijwilligerswerk.

De maatschappelijke opbrengst is hoog. Wij blijven ons inspannen voor het ondersteunen van dergelijke initiatieven.

***Schiphol: lasten en lusten***

De luchthaven Schiphol brengt welvaart en werkgelegenheid in onze gemeente. Dat staat niet ter discussie. Wel blijven wij er op letten dat de lasten niet hoger worden dan de lusten. We houden de balans tussen economie en ecologie voortdurend in het oog. De leefbaarheid voor onze inwoners is een belangrijke randvoorwaarde. Verdere groei van Schiphol mag alleen binnen het bestaande aantal start- en landingsbanen. Een nieuwe parallelle baan betekent dat een andere baan moet worden gesloten. Dat zullen we met kracht blijven bepleiten. De geluidshinder dient daadwerkelijk gemeten te worden en niet alleen berekend.

**H10: Gezonde financiën**

Het gemeentelijk huishoudboekje moet evenwicht tonen tussen uitgaven en inkomsten. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor de lange termijn, dus geen investeringen die in latere jaren tot een te hoog kostenniveau leiden. Als het nodig is moeten we er niet voor schromen genomen besluiten die veel geld kosten nog eens te heroverwegen als ze nog niet of nauwelijks zijn uitgevoerd en dat aanzienlijke besparingen kan opleveren. Naast de vaste uitgaven zijn er plannen en vaak zijn er meer plannen dan geld. Dat betekent dus: keuzes maken. Wij willen dat inwoners en ondernemers duidelijk zien waaraan hun geld wordt besteed. De begroting en de jaarrekening moeten daarom in een voor iedere inwoner begrijpelijke en overzichtelijke vorm beschikbaar worden gesteld.

De gemeente moet ermee leren omgaan dat er soms minder geld beschikbaar komt dan verwacht. Wij vinden dat de kwaliteit van de dienstverlening hoog moet blijven, ook wanneer er sprake is van wat mindere inkomsten. Financiële tegenvallers moeten via een gezonde reserve kunnen worden opgevangen. De gemeentelijke belastingen moeten niet hoger stijgen dan het inflatiepercentage. Voor producten en diensten die de gemeente aan de burgers levert moet vanzelfsprekend betaald worden. Wij gaan ervoor zorgen dat de inwoners duidelijk weten wat de kostprijs daarvan is. Dat is het bedrag dat de gemeente mag vragen.

**H11: Duurzame toekomst**

Het begrip duurzaamheid past goed bij wat wij zien als rentmeesterschap. Wij zoeken oplossingen die lang meegaan en die onze aarde niet uitputten. Het lijkt alsof hier een spanningsveld bestaat tussen economie en ecologie. Niets is echter minder waar! Een slim en zuinig gebruik van onze grondstoffen en energie brengt juist innovatie tot stand en kan de economie stimuleren. Het milieu is daarbij geen probleem, maar biedt een kans.

We zetten ons in om de effecten van ons gedrag niet af te wentelen op toekomstige generaties en op andere gemeenten. Haarlemmermeer loopt voorop als het gaat om de toepassing van nieuwe groene technieken. Wij steunen dit. Daarnaast zetten we de komende jaren in op:

- realisatie van het windmolenpark;
- stimuleren van het isoleren van oudere woningen;
- veilige inpassing van de nieuwe hoogspanningslijn;
- stimuleren van een nog betere scheiding van afval.

**Onze visie op integratie: Iedereen doet mee**

Alle Haarlemmermeesters moeten mee kunnen doen. Het CDA wil aan alle inwoners gelijke kansen en alle ruimte geven. Het CDA wil een einde maken aan de onverschilligheid ten opzichte van elkaar en van de omgeving. Onze bevolking is veelkleurig en veelzijdig. Dat biedt kansen en geeft soms problemen. Het CDA wil ruimte geven aan ieders eigenheid. Deze vrijheid is echter niet absoluut: de vrijheid van de één houdt op waar die van een ander begint. De democratische spelregels zijn voor iedereen gelijk. Iedereen hoort bij de gemeenschap met gelijke rechten en plichten. Respect voor de wet is één van de belangrijkste spelregels.

Daarom willen wij:

- Streven naar gedeelde waarden en normen;
- Initiatieven ondersteunen die mensen op informele wijze bij elkaar brengen;
- Discriminatie bestrijden en belemmeringen voor vrouwen, allochtonen en gehandicapten op de arbeidsmarkt wegnemen.